

Posudek oponenta bakalářské práce

Hana Ďurić Mikolajková: Vývoj pohledu katolické církve na problematiku lidských práv v 19. a 20. století, Praha 2010, 56 stran rkp.

Hana Ďurić Mikolajková se ve své bakalářské práci věnuje přístupu církve k problematice lidských práv v předcházejících dvou stoletích. Jde sice o téma, kterému se věnovala řada českých i zahraničních historiků, jež však přesto nabízí prostor pro nové interpretace. Nejde jen o postoj papežství, ale i o přístup různých názorových proudů uvnitř církve samotné. Autorka si s ohledem na tyto skutečnosti zvolila stále aktuální téma, které je otevřeno odborné diskusi.

Práce je vhodně členěna do tří kapitol. V úvodu autorka zřetelně nastínila cíle a celkovou koncepci práce. Zaměřila se především na vývoj politiky Svatého stolce a to v dlouhém období od francouzské revoluce až po pontifikát Jana XXIII. Stručně a výstižně charakterizuje přístup jednotlivých papežů k otázce lidských práv. Zdůrazňuje, že nejde o komplexní otázku a na lidskoprávní problematiku nahlíží diferencovaně. Odděleně se tak věnuje problémům náboženské svobody, svobody svědomí, vztahu církve k politickému zřízení jako či sociálním právům. Ve všech uvedených oblastech autorka poukazuje na neschopnost církve včas se vyrovnat s výzvami, které přinesl vývoj v Evropě po francouzské revoluci. K problematice sociálních práv se Vatikán začal aktivněji vyjadřovat až za pontifikátu Lva XIII., otázka svobody vyznání pak byla pozitivně rozřešena teprve pod vlivem obou světových válek. Církev tak podle autorky obtížně překonávala trauma způsobené francouzskou revolucí a rozvratem dosavadního řádu. Část jejich struktur se stala útočištěm konzervativních sil, které v první polovině 20. století sympatizovaly s radikální pravici a dokonce se částečně staly i její intelektuální záštitou (např. Rakousko). Papežství se však za pontifikátu Pia XI. s totalitními hnutími rozešlo.

Hana Ďurić Mikolajková předložila kvalitní bakalářskou práci, opřenu o důkladné studium vydaných pramenů a odborné literatury. Výše uvedené zaměření na přístup Svatého stolce je však poněkud omezující a poskytuje jen omezený pohled na problematiku lidských práv ve vztahu ke katolické církvi, která je a byla názorově velmi rozrůzněná. Text také není prost drobných opomenutí. Například název encykliky Pia XI. „S palčivou starostí“ nezněl v německém originále „Mit brennenden Sorgen“, nýbrž „Mit brennender Sorge“ (s. 45). Přes výše uvedené nedostatky považuji dílo Hany Ďurić Mikolajkové za velmi zdařilé. Splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci.

Navrhované hodnocení: **velmi dobře**

Praha, 1. února 2010

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.